

مرور کلی

- براساس گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهانی» ژانویه ۲۰۲۵، وضعیت کلی اقتصاد جهانی در حال تثبیت است، اما چشم‌انداز رشد اقتصادی، به‌اندازه جبران اثرات شوک‌های منفی و پی‌درپی سال‌های اخیر، قوی نیست.
- به طور کلی شرایط مالی جهانی از اواسط سال ۲۰۲۴ به‌میزان جزئی بهبود یافته، اما در عین حال تا پایان سال بخشی از این بهبود در اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه (EMDEs) معکوس شده است.
- انتظار می‌رود تجارت جهانی در سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۵ بهبود یابد، اما احتمالاً رشد تجارت برای حدود دو سوم کشورها، نسبت به میانگین دوره پیش از همه‌گیری پایین‌تر خواهد بود.

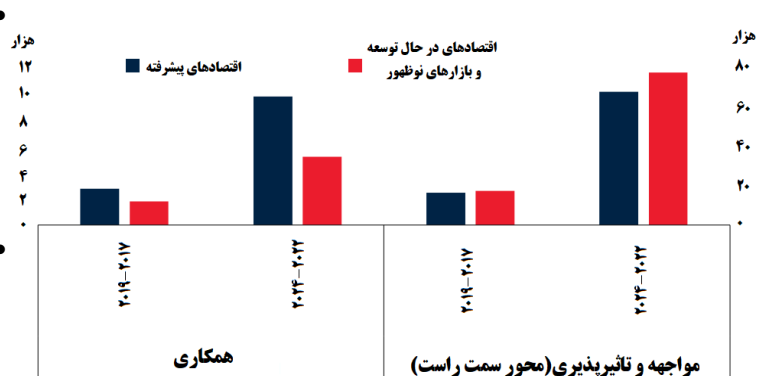
فهرست مطالب

۲	مهم‌ترین وقایع ماه
۵	پرونده ویژه: چشم‌انداز ارتقای کشورهای کم‌درآمد به سطح متوسط
۸	پیوست (جدول داده‌های مهم)

نمودارهای ماهانه

سیاست‌های جدید منحرف‌کننده تجارت

- اقدامات محدودکننده تجاری در سال‌های اخیر افزایش یافته و اقتصادهای پیشرفته مجری حدود ۷۰ درصد از اقدامات سیاستی محدودکننده تجارت دوره ۲۰۲۲-۲۰۲۴ میلادی بوده‌اند، این اقدامات به طور نامتناسبی [اثربخشی بیش از سایر گروه‌ها] بر اقتصادهای نوظهور و در حال توسعه تأثیر گذاشته است.
- به دلیل تغییرات نامساعد احتمالی در سیاست‌های تجاری و عدم اطمینان مرتبط با آن، احتمالاً رشد جهانی نسبت به پیش‌بینی‌های قبلی، ضعیف‌تر خواهد بود.

منبع: World Bank (database); Global Trade Alert

پرونده ویژه: چشم‌انداز ارتقای کشورهای کم‌درآمد به سطح متوسط

- در دهه اول قرن بیست‌ویکم بسیاری از کشورهای کم‌درآمد به دلیل؛ رشد اقتصادی سریع، اصلاحات داخلی و شرایط مساعد جهانی به سطح کشورهای با درآمد متوسط ارتقا یافتند.
- از دهه ۲۰۰۰ میلادی به بعد، سرعت ارتقای سطح درآمد کشورها از کم‌درآمد به درآمد متوسط به طور محسوسی کاهش یافت.
- در سال‌های اخیر، رشد سرانه در کشورهای کم‌درآمد بسیار ضعیف بوده که ناشی از کندشدن تحول ساختاری و کاهش رشد بهره‌وری است.
- با نرخ رشد متوسط سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۹، تا سال ۲۰۳۵ تنها سه کشور از ۲۶ کشور کم‌درآمد به سطح درآمد متوسط ارتقا خواهند یافت و ۳ کشور دیگر نیز تا سال ۲۰۵۰ به این سطح خواهند رسید.

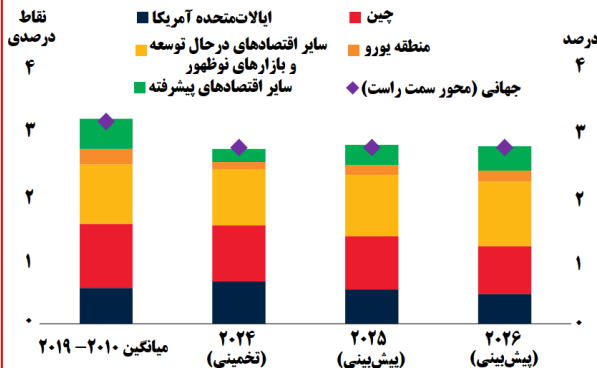
مهم‌ترین وقایع ماه

فعالیت [اقتصاد] جهانی: [رشد] ثابت اما ناکافی. بر اساس گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهانی» ژانویه ۲۰۲۵، رشد جهانی در سال ۲۰۲۴ در سطح ۲,۷ درصد تثبیت شده است. تورم بدون کاهش محسوس در اقتصادهای کلیدی [تعدیل شده و سیاست‌های تسهیل پولی افزایش‌یافته است. پیش‌بینی می‌شود رشد جهانی در سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۵ نیز در سطح ۲,۷ درصد ثابت باقی بماند. این ثبات به صورتی اتفاق خواهد افتاد که کاهش فعالیت ایالات متحده و چین، با رشد قوی‌تر در سایر مناطق از جمله بسیاری از اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور جبران می‌گردد (نمودار ۱). با این حال، پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که رشد جهانی به طور قابل توجهی پایین‌تر از میانگین دوره ۲۰۱۹-۲۰۲۰ باقی خواهد ماند و تولید نیز به مسیر پیش از همه‌گیری باز نخواهد گشت. این موضوع، علاوه بر اینکه منعکس‌کننده اثر شوک‌های منفی و طولانی‌مدت سال‌های اخیر است، کاهش ساختاری در عوامل اساسی رشد، به‌ویژه تجارت و سرمایه‌گذاری را نیز نشان می‌دهد.

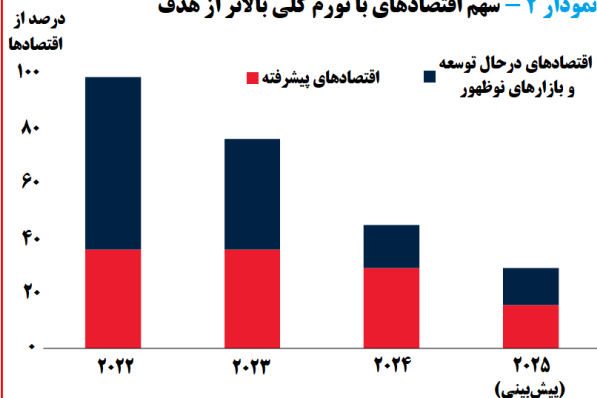
تورم جهانی: نزدیک شدن به اهداف [تورمی]. تورم کلی جهانی [۱] به تدریج کاهش یافته، که بخشی از آن ناشی از کاهش قیمت کامودیتی‌ها و بخشی نیز به دلیل اثرات با وقفه سیاست‌های پولی انقباضی بوده است. تورم حال حاضر بسیاری از اقتصادهای پیشرفته و در حال توسعه و نوظهور به اهداف خود نزدیک شده و همچنین سهم اقتصادی که تورم بالاتر از هدف دارند در حال کاهش است. بر اساس پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود سهم این کشورها، در سال ۲۰۲۵ به پایین‌ترین سطح از زمان اوج خود در سال ۲۰۲۲ برسد (نمودار ۲). با این حال، اواسط سال گذشته برخی از اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور و حتی اقتصادهای پیشرفته به دلیل تورم در بخش خدمات شاهد افزایش سرعت رشد قیمت‌های پایه [۲] (Core Price) بوده‌اند، تورم مذکور ناشی از رشد دستمزدها و همچنین تقاضا برای خدمات بوده که برخی بانک‌های مرکزی را وادار کرد تا سرعت سیاست‌های تسهیل پولی را مورد بازبینی قرار دهند.

تجارت جهانی: بهبود، در حضور چالش‌های متعدد. تجارت جهانی پس از رشدی ضعیف در سال ۲۰۲۳، بهبود یافته و رشدی ۲,۷ درصدی را در سال ۲۰۲۴ تجربه کرده است. علی‌رغم فعالیت ضعیف بخش تولید در برخی از اقتصادهای پیشرفته و کلیدی، بهبود ذکر شده ناشی از رشد تجارت کالاها بوده، در حالی که رشد تجارت خدمات تعدیل گردید. پیش‌بینی می‌شود در سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۵، رشد تجارت به طور متوسط به ۳,۱ درصد افزایش یابد، البته باید توجه داشت که حدود دو سوم اقتصادها همچنان پایین‌تر از میانگین دوره ۲۰۱۹-۲۰۲۰ باقی خواهند ماند (نمودار ۳). این پیش‌بینی افزایش جزئی را در رشد تجارت؛ منطقه یورو، ژاپن و اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور [به جز چین] به دلیل بهبود نسبی تولید - یک‌چهارم تجارت جهانی - نشان می‌دهد. عدم اطمینان سیاست‌های تجاری و اقدامات محدودکننده تجاری همچنان بالا بوده، به طوری که تعداد اقدامات جدید اجرا شده در سال ۲۰۲۴ پنج برابر میانگین دوره ۲۰۱۹-۲۰۲۰ بوده است. ریسک اصلی چشم‌انداز تجارت، افزایش احتمال تشدید محدودیت‌های تجاری و عدم اطمینان مرتبط با آن است.

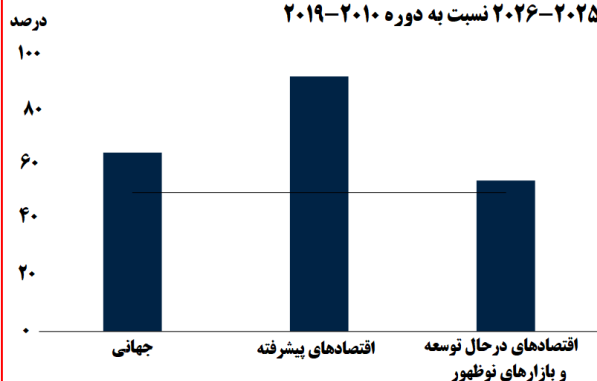
نمودار ۱ - [سهم] مشارکت در رشد [اقتصاد] جهانی

نمودار ۲ - سهم اقتصادهای با تورم کلی بالاتر از هدف

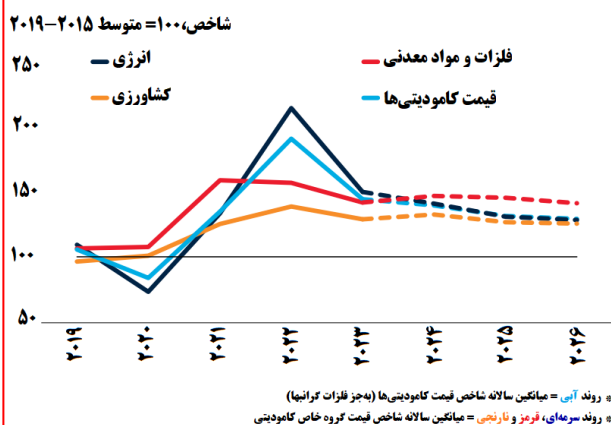
نمودار ۳ - سهم اقتصادهای با متوسط رشد تجارت پایین‌تر در سال ۲۰۲۶-۲۰۲۵ نسبت به دوره ۲۰۱۹-۲۰۲۰

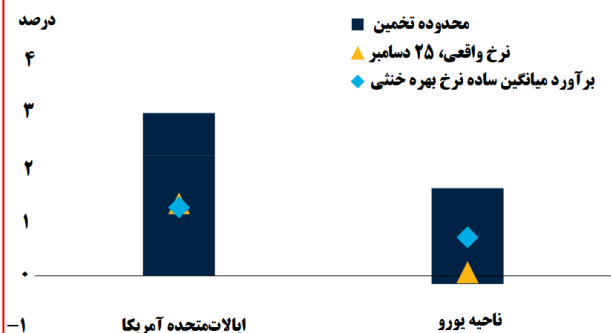
ماخذ: Consensus Economics; Haver Analytics; World Bank

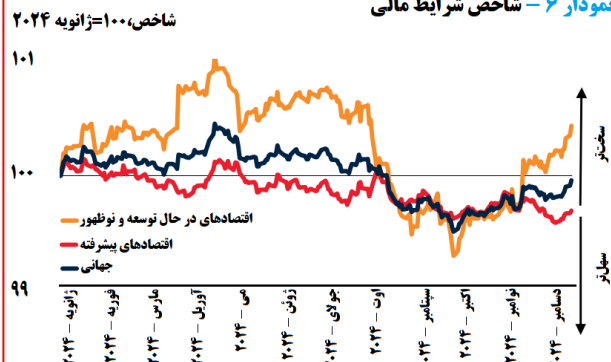
نمودار ۴ - پیش‌بینی قیمت کامودیتی‌ها

نمودار ۵ - نرخ‌های فعلی و مورد انتظار بهره طبیعی

نمودار ۶ - شاخص شرایط مالی

ماخذ: Bloomberg; European Central Bank; Federal Reserve; Federal Reserve Bank of New York; Goldman Sachs; Holston et al. (2023); Hordahl and Tristani (2018); Laubach and Williams (2003); Lubik and Matthes (2023).

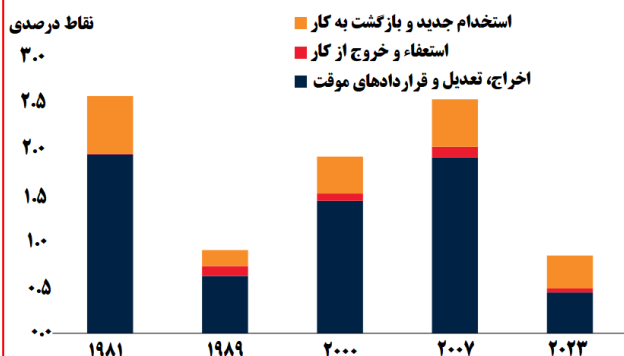
بازار کامودیتی‌ها: افزایش عرضه. با توجه به بهبود عرضه کامودیتی‌های انرژی و غذایی، قیمت کلی آن‌ها در سال ۲۰۲۴ حدود ۳ درصد کاهش یافت. همچنین پیش‌بینی می‌شود به دلیل کاهش قیمت انرژی، قیمت کامودیتی‌ها نیز در طول دوره پیش‌بینی به میزان بیشتری کاهش یابد (نمودار ۴). براساس پویایی‌های قیمت نفت خام، وضعیت عرضه جهانی این کامودیتی در برابر متوسط رشد مصرف، توانسته تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی را خنثی، و در نتیجه به کاهش ۳ درصدی قیمت نفت خام برنت در سال ۲۰۲۴ [متوسط قیمت ۸۰ دلار در هر بشکه] بینجامد. در همین راستا پس از افزایش تولید و رشد کمتر از متوسط تقاضای نفت خام، انتظار می‌رود قیمت نفت برنت در سال ۲۰۲۵ کاهش بیشتری را تجربه کرده و به طور متوسط به ۷۲ دلار در هر بشکه و سپس در سال ۲۰۲۶ به ۷۱ دلار در هر بشکه برسد. در مقابل پیش‌بینی می‌شود، به دلیل رشد پایدار و ثبات اقتصاد جهانی، قیمت فلزات پایه [۳] نیز در سال‌های ۲۰۲۶-۲۰۲۵ ثباتی نسبی [وضعیت کم‌نوسان] را تجربه کنند. انتظار می‌رود، قیمت محصولات غذایی اصلی [۴] (Staple Food Crops) نیز پس از کاهش قابل‌توجه در سال ۲۰۲۴، به روند کاهشی خود ادامه دهد.

شرایط مالی جهانی: کاهش سیاست‌های تسهیلی در اقتصادهای نوظهور. به طور کلی از اواسط سال ۲۰۲۴ میلادی و پس از آغاز سیاست‌های تسهیل پولی در ایالات متحده آمریکا و تمایل قوی به پذیرش ریسک، شرایط مالی جهانی کمی بهبود یافته است. انتظار می‌رود وضعیت انقباضی سیاست پولی ایالات متحده در سال ۲۰۲۵ کاهش یابد، به طوری که تا پایان سال نرخ‌های سیاستی واقعی با میانه برآوردهای نرخ بهره طبیعی [۵] (Median Neutral Rate) هم‌تراز گردند (نمودار ۵). با این حال، همچنان نرخ‌های سیاستی اقتصادهای پیشرفته نسبت به سطوح پایین و غیرمعمول دهه ۲۰۱۰ به طور قابل‌توجهی بالاتر خواهند بود. علی‌رغم بالا بودن نرخ‌های بهره جهانی، بهبود احساسات سرمایه‌گذاران در بخش زیادی از سال گذشته منجر به ورود سرمایه و بهبود شرایط مالی در اقتصادهای نوظهور شده است. با این حال، تا پایان سال گذشته افزایش کلی ارزش دلار آمریکا، افزایش بازده اوراق قرضه آمریکا و برخی ریسک‌های داخلی خاص، منجر به خروج سرمایه از اقتصادهای نوظهور شده و در نتیجه بهبود شرایط مالی را در این گروه از کشورها تا حدی معکوس کرده است (نمودار ۶). در میان کشورهای با درآمد متوسط و رتبه اعتباری ضعیف، اسپردهای [اختلاف بین نرخ بهره اوراق قرضه دولتی یک کشور و نرخ بهره اوراق قرضه کم‌ریسک‌تر (مانند اوراق قرضه دولتی ایالات متحده)] اوراق قرضه دولتی طی سال گذشته به طور قابل‌توجهی کاهش یافته و به سطح عادی خود نزدیک شده است، اگرچه همچنان نسبت به دهه ۲۰۱۰ میلادی هزینه‌های استقراض عددی بالاتر را نشان می‌دهد.

ایالات متحده: رشد مقاوم [و پایدار]. رشد اقتصادی ایالات متحده در نیمه اول سال ۲۰۲۴ کمی بهتر از انتظار بوده؛ اما در ادامه و تا پایان سال، فعالیت‌های اقتصادی به دلیل کاهش نرخ اشتغال نشانه‌هایی از کاهش سرعت رشد را نشان داده‌اند. سرعت ایجاد شغل به تدریج کاهش، و نرخ بیکاری تا نوامبر ۲۰۲۴ به میزان ۰.۸ درصد افزایش یافته است. در مقایسه با افزایش بیکاری پس از رکودهای قبلی، از دست دادن شغل نقش محدودتری در افزایش نرخ بیکاری داشته است (نمودار ۷). پیش‌بینی می‌شود پس از رشد تخمینی ۲.۸

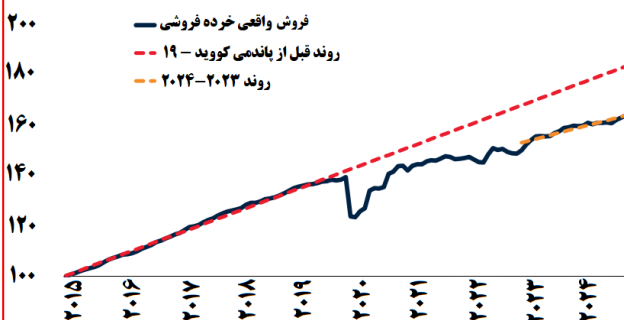
نمودار ۷ - افزایش یکبارگی در ایالات متحده، تغییر ۱۸ ماهه از پایین‌ترین سطح*

* تغییرات را در دوره مورد نظر، پس از رسیدن به پایین‌ترین سطح و تا ۱۸ ماه بعد از آن نشان می‌دهد.

نمودار ۸ - فروش واقعی خرده‌فروشی در چین

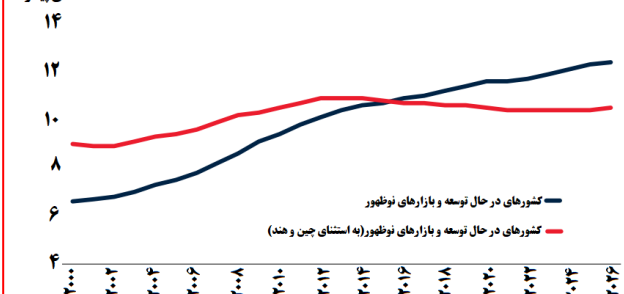
شاخص، ژانویه ۲۰۱۵=۱۰۰

نمودار ۹ - سرانه تولید ناخالص داخلی* اقتصادهای در حال توسعه و نوظهور

نسبت به اقتصادهای پیشرفته

درصد از درآمد سرانه
اقتصادهای پیشرفته

ماخذ: Federal Reserve Bank of St. Louis; Haver Analytics; World Bank.

* منظور درآمدها سرانه است.

درصدی سال ۲۰۲۴، نرخ رشد سال ۲۰۲۵ به ۲٫۳ درصد و در سال ۲۰۲۶ به ۲ درصد کاهش یابد. با تداوم کاهش تورم، فدرال رزرو می‌تواند همچنان سیاست‌های تسهیل پولی را ادامه دهد. البته باید توجه داشت که این چشم‌انداز، تغییرات عمده احتمالی در سیاست‌ها، به‌ویژه در مورد سیاست‌های تجاری و مالیاتی را در بر نمی‌گیرد، زیرا دامنه چنین تغییراتی نامشخص است.

سایر اقتصادهای پیشرفته: رشد در پایین‌ترین سطح. منطقه یورو در سال گذشته، به دلیل ضعف سرمایه‌گذاری کسب‌وکارها و فعالیت صنعتی کم‌رونق [بخشی از آن ناشی از قیمت‌های بالای انرژی است] همچنان رشدی ضعیف را تجربه کرده است. پیش‌بینی می‌شود رشد منطقه یورو در سال‌های ۲۰۲۵-۲۰۲۶ به دلیل تقویت بهبود چرخه‌ای، به حدود ۱٫۱ درصد افزایش یابد. میزان تولید ژاپن در سال ۲۰۲۴ ثابت باقی مانده، ولی پیش‌بینی می‌شود رشد سال‌های ۲۰۲۵-۲۰۲۶ این کشور به دلیل تقویت سرمایه‌گذاری، افزایش دستمزدها و افزایش مخارج مصرفی، به طور متوسط به ۱٫۱ درصد افزایش پیدا کند.

چین: حمایت سیاستی در مواجهه با فعالیت [اقتصادی] ضعیف. بر اساس پیش‌بینی‌ها، رشد چین در سال ۲۰۲۵ نسبت به سال ۲۰۲۴ کاهش یافته [به دلیل ضعف بلند مدت مصرف] و از ۵ درصد به ۴٫۵ درصد خواهد رسید (نمودار ۸). در شرایطی که در بیشتر اقتصادهای پیشرفته شرایط؛ تورم پایین، ضعف تقاضای داخلی و سیاست‌های تسهیل پولی حاکم است، بانک خلق چین اواخر سال ۲۰۲۴ سیاست‌هایی [برپایه تغییرات سیاستی گذشته] در جهت حمایت از فعالیت اقتصادی اجرا کرد. این اقدامات، به همراه افزایش شتاب صادراتی اواخر سال ۲۰۲۴، چشم‌انداز سال ۲۰۲۵ را نسبت به پیش‌بینی‌های ژوئن بهبودی جزئی بخشیده است. پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۲۶ به ۴ درصد کاهش یابد، دلیل اصلی این کاهش رشد، فشار افزایش بدهی‌ها بر روند سرمایه‌گذاری و محدود شدن درآمدها و مصرف در مواجهه با چالش‌های جمعیتی به دلیل کاهش رشد بهره‌وری است. در نهایت باید توجه داشت که تحول روابط تجاری ایالات متحده و چین، ریسکی قابل توجه برای تحقق چشم‌انداز رشد اقتصادی این کشور خواهد داشت.

سایر اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور: رشدی قوی‌تر، اما ناکافی. اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور [به استثنای چین] در سال ۲۰۲۴ رشدی حدوداً ۳٫۵ درصدی را تجربه کرده‌اند، این رشد اقتصادی عمدتاً به دلیل گسترش مستمر و قابل توجه فعالیت بخش خدمات بوده است. بر اساس پیش‌بینی‌ها، رشد اقتصادی کشورهای مذکور در سال‌های ۲۰۲۵-۲۰۲۶ به دلیل؛ تقویت تقاضای داخلی [در نتیجه سیاست تسهیل پولی داخلی و جهانی]، بهبود درآمدهای واقعی و افزایش اعتماد، به طور متوسط به ۳٫۸ درصد افزایش خواهد یافت. البته باید توجه داشت که در برخی از این کشورها، تقویت تولید و تجارت جهانی می‌تواند حمایت بیشتری از فعالیت اقتصادی ایجاد نماید. با این حال، انتظار می‌رود بهبود اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور [به‌ویژه در کشورهای با متوسط درآمد پایین و کشورهای درگیر منازعات، بحران‌ها یا دارای وضعیت شکننده] برای بازگشت به وضعیت پیش از سال ۲۰۲۰ کافی نباشد. از اواسط دهه ۲۰۱۰ میلادی کشورهای این گروه [به جز چین و هند]، پیشرفتی در کاهش شکاف درآمد سرانه با اقتصادهای پیشرفته نداشته‌اند (نمودار ۹).

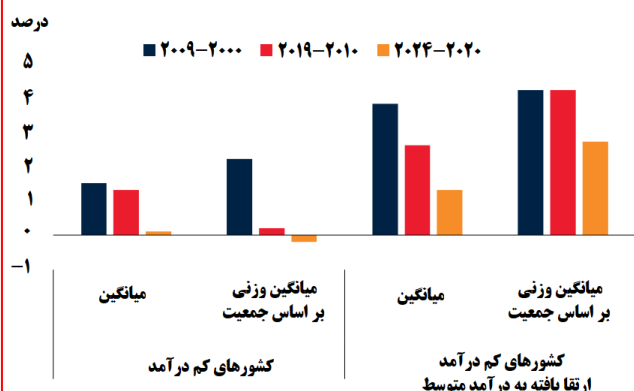
پرونده ویژه: چشم‌انداز ارتقای کشورهای کم‌درآمد به سطح متوسط

پیشرفت قابل‌توجه در دهه اول قرن حاضر [۲۰۱۰-۲۰۲۰]. سال ۲۰۰۰ میلادی ۶۳ اقتصاد در حال توسعه به‌عنوان کشورهای کم‌درآمد طبقه‌بندی می‌شدند. این تعداد تا سال ۲۰۱۰، به ۳۵ کشور کاهش پیدا کرد، درواقع می‌توان گفت طی این دهه، به طور متوسط هر سال تقریباً ۳ کشور کم‌درآمد به سطح درآمد متوسط ارتقا یافته‌اند. پیشرفت مذکور به دلیل رشد قوی، اصلاحات داخلی و شرایط مساعد جهانی بوده، اما از آن زمان به بعد پیشرفت در ارتقای سطح کشورهای کم‌درآمد به طور محسوسی کند شده است. این پرونده ویژه با استفاده از آخرین گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهانی، وضعیت رشد و ارتقای ۲۶ کشور کم‌درآمد فعلی را بررسی کرده و عملکرد آنها را با کشورهایی که از سال ۲۰۰۰ به سطح درآمد متوسط ارتقا یافته‌اند [در ادامه این گزارش به این گروه از کشورها، کشورهای کم‌درآمد تبدیل شده به کشورهای با درآمد متوسط گفته می‌شود (LTMs)]، مقایسه می‌نماید.

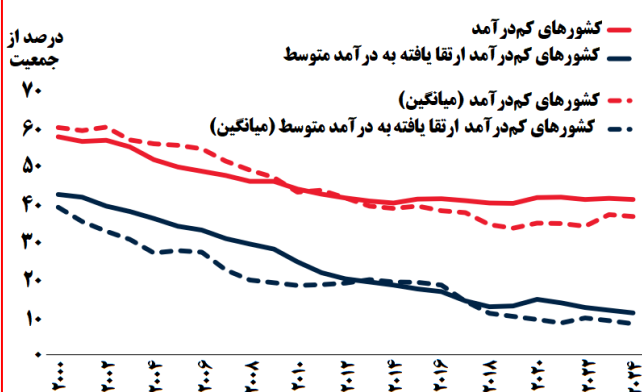
کاهش رشد سرانه در کشورهای کم‌درآمد و LTMs. در صورتی که ۲۵ سال اخیر (از سال ۲۰۰۰ میلادی) به سه دوره (۲۰۰۹-۲۰۱۹، ۲۰۱۰-۲۰۲۴ و ۲۰۲۰-۲۰۲۴) تقسیم گردد، از سال ۲۰۰۰ [روند کلی] کاهش سرعت رشد [درآمد] سرانه در هر دو گروه کشورهای کم‌درآمد و LTMs قابل‌مشاهده است (نمودار ۱۰). اما نگاهی جزئی‌تر نشان می‌دهد که بیشتر کشورهای LTMs در دهه ۲۰۰۰ رشد مناسبی داشته‌اند، به‌طوری که میانگین رشد سالانه [درآمد] سرانه این کشورها ۳٫۸ درصد بوده است. در مقابل، رشد سرانه کشورهای کم‌درآمد در دهه ۲۰۰۹-۲۰۲۰ تنها ۱٫۵ درصد بوده و این گروه از کشورها از مزایای بالقوه رشد سریع جهانی بی‌بهره مانده‌اند. حتی با نگاهی دقیق‌تر می‌توان دریافت، در دوره‌ای که شرایط مساعد جهانی، [رونق اقتصادی] و افزایش سریع قیمت کامودیتی‌ها وجود داشته، تقریباً هیچ افزایشی در درآمد یک‌چهارم پایینی کشورهای کم‌درآمد مشاهده نشده است.

کاهش آهسته‌تر نرخ فقر شدید. بر اساس برآوردها، در سال ۲۰۲۴ بیش از ۴۰ درصد جمعیت کشورهای کم‌درآمد در فقر شدید [یعنی بر اساس معیار برابری قدرت خرید (PPP) سال ۲۰۱۷، درآمدی کمتر از ۲٫۱۵ دلار در روز] زندگی می‌کنند، که عدد مذکور حدود چهار برابر نرخ فقر شدید کشورهای LTMs است (نمودار ۱۱). حدود دو سوم از مردم کشورهای کم‌درآمد با کمتر از ۳٫۶۵ دلار در روز زندگی می‌کنند، در حالی که این رقم در کشورهای LTMs نزدیک به یک‌سوم جمعیت است. در ابتدای قرن، این دو گروه از نظر نرخ فقر شدید مشابه بودند، اما از سال ۲۰۰۰ به بعد نرخ فقر شدید در کشورهای LTMs بیش از ۳۱ درصد کاهش یافته، درصورتی که در کشورهای کم‌درآمد تنها ۱۷ درصد کاهش داشته است. در نهایت شوک‌های جهانی اوایل دهه ۲۰۲۰ نیز چشم‌انداز ارتقای کشورهای کم‌درآمد به سطح درآمد متوسط را با مشکل مواجه کرده است، به‌طوری که نرخ فقر شدید در این کشورها دیگر کاهش نمی‌یابد.

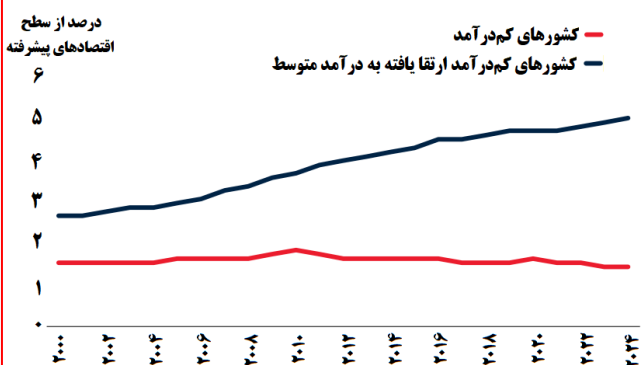
نمودار ۱۰ - رشد سرانه تولید ناخالص داخلی

نمودار ۱۱ - نرخ فقر، ۲۰۱۵ دلار به ازای هر روز

نمودار ۱۲ - تولید سرانه ناخالص داخلی نسبت به اقتصادهای پیشرفته

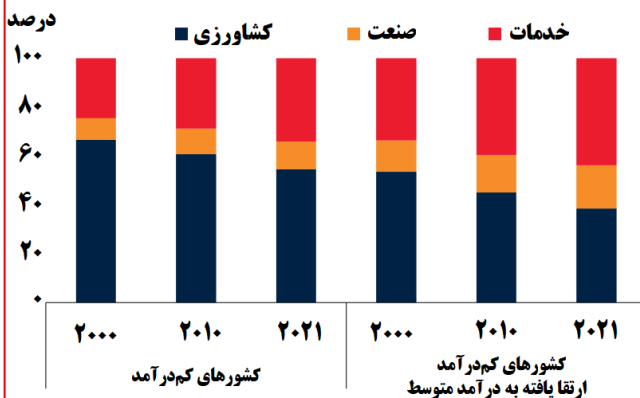

ماخذ: Mahler, Yonzan and Lakner (2022); WDI (database); World Bank Poverty and Inequality Platform (database); World Bank.

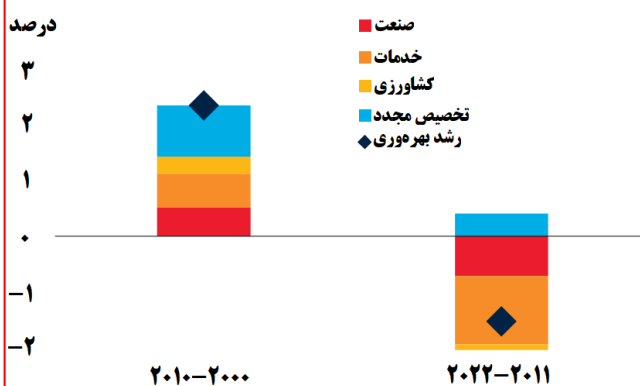

نمودار ۱۳ - اشتغال بخشی در کشورهای کم‌درآمد و کشورهای کم‌درآمد

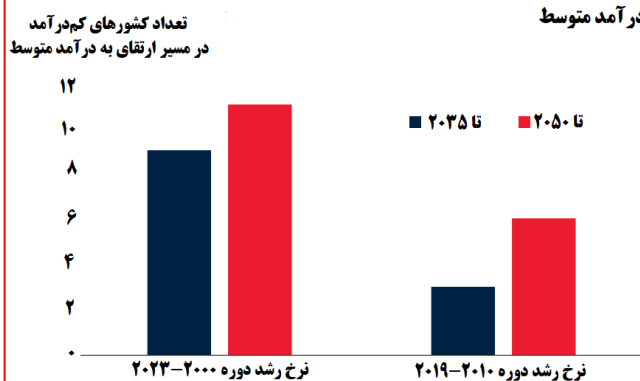
ارتقا یافته به درآمد متوسط

نمودار ۱۴ - تجزیه رشد بهره‌وری در کشورهای کم‌درآمد

نمودار ۱۵ - مسیرهای ارتقای کشورهای کم‌درآمد به درآمد متوسط

International Labor Organization; WDI (database); World Bank: ماخذ
Note: LICs = low-income countries; LTMs = LICs turned into middle-income countries.

واگرایی [افزایش فاصله میان کشورهای کم‌درآمد و پیشرفته] روند تولید

ناخالص داخلی سرانه. اقتصادی‌هایی که با کمبود سرمایه مواجه هستند، به دلیل بازده نهایی بالاتر این نهاده، باید سرعت رشد و انباشت سرمایه [با فرض ثابت بودن سایر عوامل] بالاتری نیز داشته باشند. اما با این حال، کشورهای کم‌درآمد در جهت رسیدن به سطح درآمد کشورهای ثروتمند پیشرفت چندانی نداشته‌اند و از سال ۲۰۱۰ تقریباً هیچ همگرایی درآمدی با اقتصادهای پیشرفته مشاهده نشده است (نمودار ۱۲). کشورهای کم درآمد، سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ پیشرفت‌هایی [هرچند جزئی] داشتند، به‌طوری که درآمد سرانه آنها از ۱.۵ درصد به ۱.۸ درصد سطح درآمد سرانه اقتصادهای پیشرفته افزایش یافت، اما پس از آن و در سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۴ درآمد سرانه این کشورها به ۱.۴ درصد از سطح اقتصادهای پیشرفته کاهش یافته است. در مقابل، درآمد سرانه کشورهای LTMs پیشرفت خوبی [اگرچه این پیشرفت کند شده] داشته است، و در ربع اول قرن بیست‌ویکم درصد درآمد سرانه این کشورها از سطح اقتصادهای پیشرفته تقریباً دو برابر شده است (از ۲.۶ درصد به ۴.۹ درصد).

کاهش سرعت تحول ساختاری. سهم اشتغال بخش کشاورزی در کشورهای کم‌درآمد به

طور قابل توجهی بیشتر از کشورهای LTMs است (نمودار ۱۳)، و باید توجه داشت که پس از سال ۲۰۰۰، سهم اشتغال در بخش کشاورزی کشورهای LTMs نسبت به کشورهای کم درآمد سریع‌تر کاهش یافته است (کاهش کشورهای LTMs ۱۵ درصد و کشورهای کم درآمد ۱۲ درصد). از طرفی بخش خدمات که طی این مدت در حال گسترش بوده، بخش اعظم نیروی کار آزادشده را جذب نموده و به منبع بزرگی از اشتغال و تولید در هر دو گروه کشورها تبدیل شده است. متوسط سهم اشتغال بخش خدمات در هر دو گروه کشورهای کم درآمد و LTMs بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۱ حدود ۱۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در همین دوره، متوسط سهم اشتغال بخش صنعت در کشورهای کم درآمد تنها ۲ درصد افزایش یافته، که نشان‌دهنده پیشرفت ناچیز در صنعتی‌سازی است، در حالی که سهم اشتغال بخش صنعت در کشورهای LTMs بیش از دو برابر رشد کشورهای کم درآمد افزایش یافته و از ۱۳ درصد به ۱۸ درصد رسیده است.

کاهش رشد بهره‌وری. بهره‌وری (تولید به ازای هر نیروی کار) در کشورهای کم درآمد،

بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ بیش از ۱۳ درصد کاهش یافته است [محاسبه براساس وزن جمعیتی هر کشور]. رشد بهره‌وری نیروی کار را می‌توان به رشد بخشی و تخصیص مجدد میان بخش‌ها نیز تفکیک کرد. این تجزیه و تحلیل نشان می‌دهد که در دهه ۲۰۱۰ کاهش بهره‌وری در بخش خدمات بیشترین سهم را در کاهش رشد بهره‌وری کشورهای کم درآمد داشته است (نمودار ۱۴). تخصیص مجدد نیروی کار از بخش کشاورزی به سایر بخش‌ها همچنان به رشد بهره‌وری کمک می‌کند، اما این اثر با کاهش بهره‌وری درون بخش‌ها خنثی شده است.

کاهش احتمال ارتقا [به سطح درآمد متوسط]. روند رشد بسیار ضعیف در بیشتر کشورهای کم‌درآمد باعث شده، احتمال ارتقای آنها به سطح درآمد متوسط کاهش یابد. با توجه به نرخ رشد متوسط سالانه دوره ۲۰۱۹-۲۰۱۰، انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۵ تنها سه کشور (اتیوپی، رواندا و اوگاندا) از ۲۶ کشور کم‌درآمد حال حاضر، به سطح درآمد متوسط ارتقا یابند (نمودار ۱۵). همچنین تا سال ۲۰۵۰ احتمالاً تنها سه کشور دیگر از گروه کشورهای کم‌درآمد به گروه کشورهای با درآمد متوسط پیوندند. اما در صورتی که کشورهای کم‌درآمد بتوانند نرخ رشد آینده خود را به سطح متوسط سالانه دوره ۲۰۲۳-۲۰۰۰ برسانند، پیش‌بینی می‌شود که در دهه آینده ۹ کشور کم‌درآمد به سطح درآمد متوسط ارتقا یابند (که تقریباً با نرخ ارتقا از سال ۲۰۱۰ مطابقت دارد) و دو کشور دیگر نیز تا سال ۲۰۵۰ به این سطح برسند.

توضیحات

[۱] شامل تغییرات قیمت در تمامی کالاها و خدمات [از جمله مواد غذایی، انرژی، مسکن، حمل و نقل و خدمات دیگر] موجود در سبد مصرفی یک اقتصاد می‌شود.

[۲] به قیمت‌های کالاها و خدمات اشاره دارد که بدون در نظر گرفتن اقلام پرنوسان مانند انرژی (بنزین، گاز طبیعی) و مواد غذایی محاسبه می‌شود.

[۳] فلزات پایه به فلزات صنعتی اساسی اشاره دارد که به طور گسترده‌ای در صنایع مختلف استفاده می‌شوند. این فلزات معمولاً نسبت به فلزات گرانبها (مانند طلا، نقره و پلاتین) ارزان‌تر بوده و به دلیل کاربردهای گسترده‌شان در ساخت‌وساز، تولید و صنایع دیگر از اهمیت اقتصادی بالایی برخوردارند. از جمله این فلزات می‌توان به: مس، روی، نیکل، سرب و آلومینیوم اشاره کرد.

[۴] محصولات کشاورزی که بخش عمده‌ای از رژیم غذایی یک جمعیت را تشکیل می‌دهند و به عنوان پایه‌ای برای تأمین انرژی و مواد مغذی ضروری در نظر گرفته می‌شوند. از جمله آن می‌توان به؛ گندم، برنج، ذرت، سیب‌زمینی و کاساوا اشاره کرد.

[۵] مقادیر میانه نرخ‌های بهره خنثی که در یک اقتصاد برآورد می‌شوند. نرخ بهره خنثی، نرخ بهره‌ای است که در آن اقتصاد وضعیت انبساطی و انقباضی نداشته، تورم پایدار و در سطح اشتغال کامل عمل می‌کند و در نهایت کل اقتصاد در حالت تعادل قرار دارد.

پیوست:

جدول داده‌های مهم (تغییرات سالانه)

جدیدترین داده‌های منتشر شده (۳۱ دسامبر ۲۰۲۴ – ۳۰ ژانویه ۲۰۲۵)

کشور	تاریخ	شاخص	دوره زمانی	مقدار فعلی	مقدار قبلی
اندونزی	۲۰۲۵/۰۱/۰۱	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۱,۶۰٪	۱,۵۰٪
ترکیه	۲۰۲۵/۰۱/۰۳	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۴۴,۴۰٪	۴۷,۱۰٪
چین	۲۰۲۵/۰۱/۰۸	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۰,۱۰٪	۰,۲۰٪
برزیل	۲۰۲۵/۰۱/۱۰	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۴,۸۰٪	۴,۹۰٪
هند	۲۰۲۵/۱/۱۳	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۵,۲۰٪	۵,۵۰٪
آرژانتین	۲۰۲۵/۱/۱۴	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۱۱۷,۸۰٪	۱۶۶,۰۰٪
آلمان	۲۰۲۵/۱/۱۵	(GDP) تولید ناخالص داخلی	فصل چهارم	-۰,۱۰٪	-۰,۳۰٪
نیجریه	۲۰۲۵/۱/۱۵	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۳۴,۸۰٪	۳۴,۶۰٪
روسیه	۲۰۲۵/۱/۱۵	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۹,۵۰٪	۸,۹۰٪
عربستان سعودی	۲۰۲۵/۱/۱۵	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۱,۹۰٪	۲,۰۰٪
بریتانیا	۲۰۲۵/۱/۱۵	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۳,۵۰٪	۳,۵۰٪
ایالات متحده	۲۰۲۵/۱/۱۵	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۲,۹۰٪	۲,۷۰٪
چین	۲۰۲۵/۱/۱۶	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	۶,۲۰٪	۵,۴۰٪
منطقه یورو	۲۰۲۵/۱/۱۷	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۲,۴۰٪	۲,۲۰٪
ایالات متحده	۲۰۲۵/۱/۱۷	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	۰,۵۰٪	-۰,۶۰٪
چین	۲۰۲۵/۱/۲۱	(GDP) تولید ناخالص داخلی	فصل چهارم	۵,۴۰٪	۴,۶۰٪
کره جنوبی	۲۰۲۵/۱/۲۲	(GDP) تولید ناخالص داخلی	فصل چهارم	۱,۲۰٪	۱,۵۰٪
آفریقای جنوبی	۲۰۲۵/۱/۲۲	(CPI) شاخص قیمت مصرف‌کننده	دسامبر	۲,۹۰٪	۲,۸۰٪
منطقه یورو	۲۰۲۵/۱/۳۰	(GDP) تولید ناخالص داخلی	فصل چهارم	۰,۹۰٪	۰,۹۰٪
مکزیک	۲۰۲۵/۱/۳۰	(GDP) تولید ناخالص داخلی	فصل چهارم	۰,۶۰٪	۱,۶۰٪
ایالات متحده	۲۰۲۵/۱/۳۰	(GDP) تولید ناخالص داخلی	فصل چهارم	۲,۵۰٪	۲,۷۰٪

داده‌های در شرف انتشار (۳۱ ژانویه ۲۰۲۵ – ۲۸ فوریه ۲۰۲۵)

کشور	تاریخ انتشار	شاخص	دوره زمانی	مقدار قبلی
تایلند	۲۰۲۵/۱/۳۰	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	-۳,۶۰٪
کره جنوبی	۲۰۲۵/۰۲/۰۲	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	۰,۱۰٪
کره جنوبی	۲۰۲۵/۰۲/۰۴	(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده	ژانویه	۱,۹۰٪
برزیل	۲۰۲۵/۰۲/۰۵	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	۱,۷۰٪
فرانسه	۲۰۲۵/۰۲/۰۵	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	-۱,۱۰٪
روسیه	۲۰۲۵/۰۲/۰۵	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	۳,۶۰٪
آرژانتین	۲۰۲۵/۰۲/۰۷	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	-۱,۷۰٪
آلمان	۲۰۲۵/۰۲/۰۷	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	-۲,۸۰٪
مکزیک	۲۰۲۵/۰۲/۰۷	(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده	ژانویه	۴,۲۰٪
مکزیک	۲۰۲۵/۰۲/۱۱	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	-۱,۴۰٪
هند	۲۰۲۵/۰۲/۱۲	(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده	ژانویه	۵,۲۰٪
هند	۲۰۲۵/۰۲/۱۲	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	۵,۲۰٪
ایالات متحده	۲۰۲۵/۰۲/۱۲	(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده	ژانویه	۲,۹۰٪
منطقه یورو	۲۰۲۵/۲/۱۳	(IP) تولید صنعتی	دسامبر	-۱,۹۰٪
تایلند	۲۰۲۵/۲/۱۶	(GDP) تولید ناخالص داخلی	سه ماهه چهارم	۳,۰۰٪
کانادا	۲۰۲۵/۲/۱۸	(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده	ژانویه	۱,۸۰٪
آفریقای جنوبی	۲۰۲۵/۲/۱۹	(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده	ژانویه	۲,۹۰٪
لهستان	۲۰۲۵/۲/۲۷	(GDP) تولید ناخالص داخلی	سه ماهه چهارم	۱,۶۰٪
کانادا	۲۰۲۵/۲/۲۸	(GDP) تولید ناخالص داخلی	سه ماهه چهارم	۱,۵۰٪
هند	۲۰۲۵/۲/۲۸	(GDP) تولید ناخالص داخلی	سه ماهه چهارم	۵,۴۰٪
ترکیه	۲۰۲۵/۲/۲۸	(GDP) تولید ناخالص داخلی	سه ماهه چهارم	۲,۱۰٪